

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 335

Μάιος-Ἰούνιος 2014

Ἡ παγκοσμιοποίηση σήμερα

Ἀκόμα ἓνα σημαντικό κείμενο τοῦ Μητροπολίτη Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος Νικοδήμου. Τό ἐπιλέξαμε ἀπό τό βιβλίο του «Παγκοσμιοποίηση καί Ἐκκλησία» (Αθήνα 2001). Τό κείμενο πού παραθέτουμε προσδιορίζει αὐτό πού ἦταν ἡ παγκοσμιοποίηση κατά τό χρόνο τῆς συγγραφῆς τοῦ βιβλίου. Ἀποκαλύπτει τή νέα παγκοσμιοποιημένη πραγματικότητα πού ἀνατέλλει, τούς κρυφούς στόχους τῆς καί τίς σκοπιμότητές της. Γιά νά καταλήξει -σέ ἄλλα κεφάλαια τοῦ βιβλίου- ἀφοῦ πρῶτα ἐρευνήσει τή Γραφή καί τήν ἱστορική πορεία τῆς Ἐκκλησίας, στήν ὑπόδειξη τοῦ χρέους τῆς Ἐκκλησίας μέσα σέ μιά παγκοσμιοποιημένη κοινωνία.

Ὅλοι ἐμεῖς, οἱ ἀποδέκτες τῆς ἀτίμητης κληρονομίας, προσεγγίζουμε τήν ἐμπειρία τῆς πρώτης Ἐκκλησίας μέσα ἀπό τά κείμενα καί ἀπό τά θησαυρισμένα λείψανα τῶν μαρτύρων. Ἀπό τίς ἱστορικές πηγές, πού ἀποτύπωσαν μέ πιστότητα τή διαδρομή τοῦ Εὐαγγελικοῦ μηνύματος στήν παγ-

κοσμιοποιημένη κοινωνία τῆς ἐλληνορωμαϊκῆς ἐποχῆς καί ἀπό τά τυπώματα τῆς ὁδύνης, πού ἄφησαν στή γῆ μας τά ἁγιασμένα σώματα τῶν ἡρώων τῆς πίστεως μας. Τόν ἀναβρασμό, ὅμως, τῆς σύγχρονης ἐποχῆς τόν ζοῦμε ἄμεσα. Τήν ἐπώδυνη μεταλλαγή τῆς κοινωνίας μας σέ ἀπέραντο στρατόπεδο

αίχμαλωσης και τό βιασμό των προσωποποιήσεων μας να παραιτηθούν από τό δικαίωμα μετοχής στο μυστήριο της Εκκλησίας τά αντιμετώπιζουμε ως τή μεγαλύτερη προσωπική μας περιπέτεια και ως τή σκληρότερη δοκιμασία άντοχής μας στις καταλυτικές σεισμικές δονήσεις, πού γκρεμίζουν τά φράγματα και ένοποιούν τήν πολυσυνθετική ανθρώπινη οικογένεια.

Τήν παγκοσμιοποίηση τή βιώνουμε αυτή τή στιγμή ως νέο status, πού μεθοδεύεται και εξελίσσεται, χωρίς να είμαστε σε θέση να τό προσδιορίσουμε με σταθερές παραμέτρους ούτε και να προδιαγράψουμε τήν πορεία του προς τήν ολοκλήρωση. Οι σχεδιασμοί είναι μυστικοί. Οι εξελίξεις ραγδαίες. Αλλά και ό όρίζοντας θολός. Κανένας δέν μπορεί να προδικάσει άν οι έλιγμοί πού καταστρώνονται στά μυστικά κέντρα των αποφάσεων και οι κινήσεις πού πραγματοποιούνται στη σκακιέρα της πολιτικής και της οικονομίας θά οδηγήσουν σε ευνοϊκό αποτέλεσμα ή θά εμπλέξουν τήν ανθρωπότητα σε περιπέτεια αυτοκτονίας.

Από τό δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο και σε διάστημα μιάς ολόκληρης τεσσαρακονταετίας, οι περιοχές και οι λαοί του πλανήτη μας ζούσαν τήν αγωνία του ψυχρού πολέμου. Τήν άξέπεραστη ύποψία. Και τή βουβή άνάμετρηση άνάμεσα στους δυό ιδεολογικούς και στρατιωτικούς κολοσσούς. Στόν κόσμο του θερμού καπιταλισμού και στόν κόσμο του ύπαρκτου σοσιαλισμού. Οι μικρές χώρες δέν έβρισκαν έλεύθερο γήπεδο να δράσουν και να

οικοδομήσουν αυτόνομο πολιτισμό. Υποχρεώνονταν να κινηθούν ως δορυφόροι και να ύπηρετήσουν τά συμφέροντα των μεγάλων, πού παρήλυναν στην παγκόσμια σκηνή είτε ως πρόμαχοι των άτομικών έλευθεριών είτε ως προστάτες των συμφερόντων των άκάλυπτων λαϊκών μαζών. Η τελική γεύση και από τή μιά και από τήν άλλη ύπερπροστατευτική όμπρέλα ήταν ή άπογοήτευση. Οι μεγάλες δυνάμεις έχτιζαν τό άνάκτορο της δικής τους κυριαρχίας. Έδιναν τή μάχη όχι για τήν άπελευθέρωση του άνθρώπου από τήν πολύμορφη έκμετάλλευση αλλά για τήν επέκταση του σχήματος της καταδυνάστευσης και για τήν άκόρεστη έκμετάλλευση και του καταπιεσμένου άνθρώπινου προσώπου και του φυσικού πλούτου του πλανήτη μας.

Κατά τό τελευταίο τέταρτο του είκοστου αιώνα σημειώθηκαν ιστορικές μεταλλαγές. Η πρώτη ήταν ή άλματώδης πρόοδος της ήλεκτρονικής τεχνολογίας. Από τή μιά δεκαετία στην άλλη ή γή μας μίκρυνε τόσο πολύ, ώστε να μπορούμε να συμπιέσουμε τούς μηχανισμούς επικοινωνίας μας και να τούς ύποτάξουμε στις μικροσκοπικές, αδιόρατες συσκευές μας. Ούτε ό χώρος, ούτε ό χρόνος δέν άντεξαν να σταθούν φραγμοί στη βιομηχανοποίηση και στη μαζοποίηση της ζωής, στην εξάπλωση της όμοιομορφίας και στην καταπίεση των πνευματικών και των πολιτιστικών στοιχείων πού ίσαμε τό δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο διαφοροποιούσαν τούς λαούς.

Ἡ δεύτερη μεταλλαγή ἦταν ἡ κατάρρευση τοῦ οἰκοδομήματος τοῦ ὑπαρκτοῦ σοσιαλισμοῦ. Ἀπό τή δεκαετία τοῦ '70 ἄρχιζε νά τρίζει ἐπικίνδυνα. Καί μέ τήν ἀνατολή τῆς τελευταίας δεκαετίας τοῦ αἰώνα ὁ τριγμός ἔφερε τό ἔναυσμα στόν πυρήνα τοῦ ἐκρηκτικοῦ μηχανισμοῦ καί τό συγκρότημα σωριάστηκε μονομιάς.

Ἰσαμε τούτη τή στιγμή δέν ἔχει ἀναλυθεῖ μέ νηφάλια κριτική προσέγγιση καί μέ τήν ἀπαραίτητη ἱστορική ἀμεροληψία τό κοσμοϊστορικό γεγονός τῆς ἀκαριαίας πτώσης τοῦ συστήματος τοῦ σοσιαλισμοῦ, πού διατήρησε οὐρανομήκεις τίς πολεμικές ἰαχές γιά ἐπτά ὀλόκληρες δεκαετίες καί προκάλεσε ἀπανωτές αἰματοχυσίες σ' ὅλες τίς ἡπείρους τῆς γῆς μας. Ἐκεῖνο πού κατέχουμε ὅλοι μας ὡς ἐφιαλτική ἐμπειρία καί τό διατηροῦμε ὡς ἱστορικό δίδαγμα, εἶναι ὅτι τά ὠραία καί ἐντυπωσιακά συνθήματα, πού ἀναρτῶνται στά πεδία τῶν ἰδεολογικῶν καί τῶν πολιτικῶν μαχῶν, δέν ἐρμηνεύουν τίς κρυφές προθέσεις τῶν δυναστών τῆς οἰκουμένης. Κάτω ἀπό τό μανδύα τοῦ ἐνδιαφέροντος γιά τόν ἄνθρωπο καί γιά τίς ἀτομικές ἐλευθερίες του, κρύβεται ἡ στυγνή βία καί τά σχέδια τῆς καταδυνάστευσης τῶν ἀδύνατων.

Μετά τήν κατάρρευση τοῦ ὑπαρκτοῦ σοσιαλισμοῦ καί τόν κατακερματισμό τῆς τραυματισμένης ὑπερδύναμης, ἀπόμεινε μόνος ρυθμιστής τοῦ παιχνιδιοῦ τῆς παγκόσμιας ἐπικυριαρχίας καί τῆς παγκοσμιοποίησης ἡ πρωτοπόρος στήν ἀνάπτυξη τῆς τεχνο-

λογίας καί τῆς οἰκονομίας, ἡ Ἀμερική. Αὕτη προγραμματίζει τώρα, κατ' ἀπόλυτη καί ἐλεύθερη κρίση. Αὕτη προτάσσει τά δικά της συμφέροντα στό χάρτη τῶν προγραμματισμῶν. Αὕτη μετράει τίς κινήσεις καί ὑλοποιεῖ τά σχέδια. Αὕτη ἐπιβάλλει, κατὰ τή δική της, αὐθαίρετη ἐτυμηγορία, τίς κυρώσεις στούς δολιοφθορεῖς (!) τῶν σχεδίων της ἤ στούς θύλακες ἀντίστασης, πού ἐπιμένουν νά πιστεύουν στήν αὐτονομία καί νά μάχονται γιά τή διατήρηση τῆς ἐθνικῆς, τῆς πνευματικῆς καί τῆς πολιτιστικῆς τους ταυτότητας. Αὕτη διαμορφώνει τό σύστημα καί τό κλίμα τῆς παγκόσμιας οἰκονομικῆς συναλλαγῆς. Αὕτη παράγει καί αὕτη διαχειρίζεται τίς μηχανές τοῦ θανάτου καί κρατάει τό δικαίωμα νά ἀνάβει ἢ νά σβήνει τίς φωτιές τοῦ πολέμου στά διάφορα διαμερίσματα τοῦ πλανήτη.

Ἡ διακίνηση τῆς Ἀμερικῆς στόν παγκόσμιο χάρτη μέ τόν ἀέρα τῆς ὑπερδύναμης καί μέ τήν ἔπαρση τοῦ ὑπερεξουσιαστή, δίνει τό στίγμα τῆς νέας αἰχμαλωσίας. Καμμιά ἡπειρος δέν εἶναι ἀδέσμευτη, ἔστω καί ἂν προσπαθεῖ νά δαμάσει τίς ἐξελιξείς καί νά διαμορφώσει τή ζωή της στό πλάνο τῆς συνομοσπονδίας.

Ἡ Εὐρώπη, ἡ μεγάλη οἰκογένεια τῶν λαῶν, πού τράφηκε μέ τό νάμα τῆς Χριστιανικῆς Ἀποκάλυψης καί γνώρισε, μέσα στή μακρότατη διαδρομή της, στιγμές ἔξαρσης καί δημιουργίας, δέν εἶναι αὐτόνομη στό χειρισμό τῶν προβλημάτων της καί στή χάραξη τῆς ἱστορικῆς της πορείας. Ἡ

υπερατλαντική υπερδύναμη παρεμβαίνει εύκαιρως άκαιρως καί στρέφει πρὸς τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν δικῶν της συμφερόντων τίς τύχες τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν. Μὲ μεθοδεύσεις, συχνά ἄγαρμπες. Μὲ παρεμβάσεις καταλυτικές καί καταστροφικές τοῦ στιμονιοῦ τῆς οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης. Μὲ ἐπιδρομές, πού στρώνουν στὴν ἀθῶα γῆ τίς μυριάδες τῶν δολοφονημένων θυμάτων.

Οἱ διεθνεῖς ὀργανισμοὶ δουλεύουν ἐντατικά. Παράγουν χαρτιά. Ὑπογράφουν συμβάσεις καί διακηρύξεις. Ἐξαποστέλλουν στὰ τηλεοπτικά παράθυρα τὰ πορτραῖτα τῶν πρωτοπόρων τῆς παγκόσμιας συναδέλφωσης. Ὡστόσο, πίσω ἀπὸ ὅλα αὐτὰ τὰ στημένα σενάρια κινεῖται ἡ σιδερένια μηχανὴ τῶν δυναστῶν τῆς γῆς, πού ἀπεργάζεται τὴν ἐπικυριαρχία καί τὴν καθολικὴ ὑποδούλωση.

Θά ἦταν μονομερὴς ἡ ἐκτίμηση, ἂν ἐντοπίζαμε τὸ ρυθμικὸ χτύπο τῆς μηχανῆς τῆς παγκοσμιοποίησης μόνον ὡς παράγωγο τῆς μεγαλοπολιτικῆς καί τῆς ἱμπεριαλιστικῆς νοοτροπίας τῶν ἐκπροσώπων τῆς τεχνολογικῆς πρωτοπορίας καί τῶν φορέων τῆς στρατιωτικῆς ἰσχύος. Πλάϊ στὴν πολιτικὴ ἡγεσία τῶν μεγάλων δυνάμεων καί πίσω ἀπὸ αὐτὴ βρίσκονται οἱ αὐτοκράτορες τοῦ πλούτου καί οἱ ἀνεξέλεγκτοι προγραμματιστές τῆς παγκόσμιας οἰκονομίας. Αὐτοὶ ὅλοι συγκροτοῦν μιὰ δεύτερη ἡγεσία, πού κινεῖται δραστήρια καί μεθοδικά, μὲ πρόθεση τὴν ἰσοπέδωση τῶν συνόρων,

τὸ ἄνοιγμα τῶν ἀγορῶν, τὴν ἐπιβολὴ τῶν προϊόντων τους σὲ παγκόσμια κλίμακα, τὸ ἄρμεγμα τῶν μικρῶν ἢ μεγάλων μαστῶν τῆς λαϊκῆς ἀποταμίευσης. Οἱ προδιαγραφές τους δὲ σέβονται τίς ἀγωνίες τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξῆς. Οἱ συναλλαγές τους δέν ὑπολογίζουν τὴ χαρὰ ἢ τὸν πόνο. Ἡ διαπλοκὴ τῶν σχεδίων τους καί τῶν συμφερόντων τους δέν μετράει τίς συνέπειες. Οἱ κολοσσοὶ τῆς βιομηχανίας καί τοῦ πλούτου ἐνδιαφέρονται γιὰ ἓνα καί μόνο. Γιὰ τὴν αὕξηση τῆς παραγωγῆς καί γιὰ τὴν προώθηση τῶν προϊόντων.

Ἀκόμα καί στίς περιπτώσεις πού ἡ βιομηχανία ἐκδιπλώνεται καί ἐπεκτείνεται μὲ τὴν παραγωγή ὅπλων, ἐκλεπτυσμένων καί πολυμελετημένων μηχανῶν θανάτου καί πάλι οἱ μοχλοὶ τῶν ἐθνικῶν ἢ τῶν πολυεθνικῶν βιομηχανικῶν μονάδων δέν ὑπαναχωροῦν ἀπὸ τὰ ἀρχικὰ τους σχέδια. Παράγουν καί πουλοῦν. Ἰσχυρίζονται ὅτι οἰκοδομοῦν τὴν παγκόσμια εἰρήνη. Καί σπέρνουν παντοῦ τὸ θάνατο καί τὸ πένθος. Καί ὅταν τὸ ἐμπόρευμά τους δὲ βρίσκει ἀνοιχτές ἀγορές, εἶναι εὐκολοὶ καί πρόθυμοι νὰ ἀνάψουν φωτιές πολέμου σὲ διάφορες γειτονίες τοῦ πλανῆτη, ἀρκεῖ νὰ προκαλέσουν ζήτηση ὀπλικῶν συστημάτων, νὰ πουλήσουν τίς ἀποθηκευμένες πολεμικὲς μηχανές, νὰ ἐξαντλήσουν τὸ στόκ τῆς προηγούμενης σειρᾶς καί νὰ προχωρήσουν στὴν παραγωγή καινούργιων ὅπλων, περισσότερο ἐκσυγχρονισμένων καί περισσότερο θανατηφόρων.

Τό σλόγκαν ὅτι ἡ βιομηχανικὴ ἀνά-

πτυξη εξυπηρετεί τόν άνθρωπο και κάνει ελαφρότερο τό βάρος και τό κόστος της διαβίωσης, είναι πιά μύθος. Ο άνθρωπος δέν είναι ο ευεργετημένος αποδέκτης των εύκολύνσεων και των ανέσων της βιομηχανίας, αλλά τό τραγικό θύμα. Τό έξάρτημα της μηχανής, πού δουλεύει ρυθμικά γιά νά ξεπεταχτούν τά προϊόντα και, ταυτόχρονα, ό καταναλωτής, πού υποχρεώνεται νά προσαρμόσει, θεληματικά ή άθέλητα, τίς ανάγκες του και τίς προμήθειές του στίς υποδείξεις της παραγωγής, νά άδειάσει τίς αποθήκες και νά διευκολύνει τή Λερναία Ύδρα της παραγωγής νά συνεχίσει τό ροκάνισμα και τήν καταβρόχχιση του λαϊκού ιδρώτα...

Μιλήσαμε σέ άλλη συνάφεια γιά τό ρεύμα του συγκρητισμού, πού, κατά τήν έλληνιστική και τή ρωμαϊκή έποχή, ανάκατεψε τίς τοπικές θεότητες και τίς έθνικές παραδόσεις και έμφάνισε ένα αλλόκοτο κράμα. Τήν ίδια διεργασία τή βλέπουμε νά εξελίσσεται σήμερα και μάλιστα μέ παρασκηνιακό σχεδιασμό και προώθηση. Παράγοντες πού επενδύουν στή διαδικασία της παγκοσμιοποίησης ένδιαφέρονται νά έλαττωθούν ή και νά άπαλειφθούν οι πολιτιστικές και θρησκευτικές αντίστασεις, γιά νά περάσει άνετότερα πάνω άπό τούς λαούς ό ίσοπεδωτικός μηχανισμός της τεχνολογίας, της οικονομικής σύγκλισης και της ευμάρειας. Θεωρούν ότι ή θρησκεία άποτελεί πνευματικό και δυναμικό κίνητρο αντίστασης. Ή μοχλό όπισθοχώρησης σέ αντίληψεις και σέ

πρακτική του παρελθόντος ή μαγνητικό πεδίο προσέλκυσης και συνένωσης σέ όμαδικά κινήματα και σέ άγώνες άσχετους πρός τίς πολιτικές και κοινωνικές δομές της έποχής μας. Και μάχονται νά τή δαμάσουν και νά τήν άποδυναμώσουν προκαλώντας τήν άνάμειξη όλων των θρησκειών και τή σύντηξή τους. Μιά κοινή θρησκεία, πού θά καλύπτει τίς μεταφυσικές άναζητήσεις των ανθρώπων της νέας έποχής, είναι ό στόχος τους. Μιά άχροη και άοσμη και άτελέσφορη αναφορά σέ δύναμη, πού υπερβαίνει τήν προσέγγιση και τήν κατάληψη και στέκεται, μακρινός, αλλά και άπαθής παρατηρητής των εξελίξεων της γής μας.

Η συγκρητιστική μεθόδευση, φοβερά επικίνδυνη, έρμηνεύει και τό κλίμα βίας και διωγμών πού συναντάμε και βιώνουμε όλοι μας, καθώς έξωτερικεύουμε τήν ψυχική ανάγκη πιστότητας στο λατρευτό Πρόσωπο του σαρκωμένου Λόγου του Θεού.

Αυτή τή στιγμή, σέ πρώτο πλάνο των μυστικών κέντρων και των φανερών παραγόντων της παγκοσμιοποίησης, πού προβάλλουν, μέ φωτεινά χρώματα, τήν πορεία πρός τή συνένωση και τή συνεργασία όλων των λαών της ύψηλίου. Αλλά δέν παύουν νά ακούγονται και οι τριγμοί του συστήματος και οι κραυγές του φόβου, πού σταδιακά επεκτείνεται και παγώνει τίς καρδιές. Πρόσωπα ή όμάδες, πού άναγκάζονται νά περάσουν τήν έντυπωσιακή πύλη της παγκοσμιοποίησης

καί νά ἐνταχτοῦν στό ἀπέραντο στρατόπεδο τῆς ἐκβιαστικῆς προσαρμογῆς καί τῆς ἀδυσώπητης ἐκμετάλλευσης, ἀνακαλύπτουν τήν πλεκτάνη καί ἀρχίζουν νά προβληματίζονται καί νά ἀντιστέκονται. Στίς φουσκωμένες ὑποσχέσεις διακρίνουν νά ὑποκρύπτεται ὁ δόλος. Στά ἀνοιχτά χέρια τῶν δυναστών, πού ἀπλώνονται γιά νά προσφέρουν εὐμάρεια, διαβάζουν τήν ἀρπακτική διάθεση. Στίς μεγαλόστομες διακηρύξεις γιά οἰκονομική καί πολιτιστική ἀνάπτυξη καί ἰσότητα, ἀναγνωρίζουν τήν ὑποκριτική μάσκα τῆς πλαστογραφίας καί τῆς ἀπάτης. Οἱ μεγάλοι δείχνουν νά ἀνοίγουν τίς ἀγκαλιές. Καί μόλις οἱ μικροί γείρουν γιά νά ἀπολαύσουν στοργή καί συμπάρασταση, γίνονται θύματα καί στρατωνίζονται στά γκέτο τῆς ἐκμετάλλευσης καί τῆς ἀπανθρωποποίησης.

Οἱ ἐπιφυλάξεις, οἱ ὑπαινιγμοί καί οἱ διαμαρτυρίες ἀκούγονται ἀπό πολλές κατευθύνσεις καί ἀπό πολλά στόματα.

Μιά ἰσχυρή ἀντιπολίτευση στούς σχεδιασμούς καί στή διαδικασία τῆς παγκοσμιοποίησης, πού ἔχει ἀρχίσει ἀμέσως μετά τό δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, προέρχεται ἀπό τοὺς πιο φτωχοὺς λαοὺς τῆς οἰκουμένης. Ἀπό τίς χῶρες πού χαρακτηρίζονται στήν παγκόσμια πολιτική διαλεκτική ὡς «ἀνανάπτυκτες» ἢ ὡς «ὑπό ἀνάπτυξη». Ἡ μακροχρόνια θητεία τῶν λαῶν αὐτῶν στό σχῆμα τῆς ἀποικιοκρατίας, ἡ ἐκβιαστική καθυπόταξή τους στίς πολιτικές δομές καί στίς δυναμικές οἰκονομίες τῆς Εὐρώπης καί ὁ σταθερός

κλῆρος τῆς πείνας καί τῆς ἀθλιότητος πού τοὺς χαρίστηκε, τοὺς ἔχει κάνει ἀπρόθυμους χειροκροτητές τῶν ὑποπτῶν προγραμμάτων καί τῶν μεγαλοστομιῶν τῶν ἐκπροσώπων τῆς πλουτοκρατίας. Ἀκόμα, ἡ ψυχρή λογική καί ἡ κριτική αὐστηρότητα, πού ἀναλαμβάνει νά ἐπεξεργαστεῖ τίς νέες προτάσεις συμπορείας καί συνεργασίας καί ἐπέκτασης τῆς εὐημερίας στίς «ὑπανάπτυκτες» ἢ στίς «ἀνανάπτυκτες» περιοχές τοῦ πλανήτη, βρίσκει σοβαρό ἔλλειμμα εἰλικρίνειας στοὺς σχεδιασμούς καί διαπιστώνει μιά ἀνισότητα στήν κούρσα τῆς βιομηχανικῆς καί τῆς οἰκονομικῆς προόδου. Γιατί, ἔτσι ὅπως ἐξελίσσεται, δέ θά φέρει ποτέ τοὺς βραδυπόρους τοῦ δρόμου στήν πρωτοπορία τῆς ἐπιτυχίας.

Ἀπό τήν ἄλλη μεριά, οἱ κοινωνίες πού ἔχουν πολύμοχθη εἰσφορά στήν πνευματική καί ἐθνολογική ἀνάπτυξη τῆς γηραιᾶς Εὐρώπης καί ἡ ἰσχυρή παράδοση τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, πού λειτούργησε ὡς πνεύμονας κατά τή ροή τῶν δυό χιλιετιῶν, ἔχουν κάθε δικαίωμα νά ζητήσουν τήν ταυτότητα τοῦ νέου προσώπου τῆς ἐνωμένης Εὐρώπης καί τῆς παγκοσμιοποιημένης δομῆς τῆς σύγχρονης ἀνθρωπότητας. Ἔτσι ὅπως τό νέο σύστημα ἀπλώνεται ὀρμητικά, ὡς κύμα τυφωνικό, γιά νά ἐπικαλύψει καί νά ἀφανίσει ὅ,τι ἡ ἀνθρωπότητα ἔχει συλλέξει ὡς ἐμπειρία ζωῆς, ὡς θησαύρισμα ἀγαπητικῆς ἀναφορᾶς στό Θεό καί θυσιαστικῆς προσφορᾶς στό συνάνθρωπο, ξύπνησε τό μηχανισμό τῆς ἄμυνας καί ἀνάγκασε τά πλήθη νά προτάξουν τά στή-

θη τους καί τή διαλεκτική τους, γιά νά ανακόψουν τή συμφορά. Καί ἡ ἄμυνα μῆκε σέ κλίμα μεγαλύτερης ἔντασης, ὅταν οἱ φορεῖς τοῦ πνεύματος τῆς παγκοσμιοποίησης στράφηκαν ἀνοιχτά καί μέ τίς γροθιές ὑψωμένες ἐνάντια στήν ἐθνική συμπύκνωση καί στήν πνευματική συνοδοιπορεία καί στή θρησκευτική ἐμπειρία. Οἱ ὀργανωτές τοῦ κινήματος πίστεψαν πώς ἂν σπάσουν τούς δεσμούς, πού ἐνώνουν τούς ἀνθρώπους καί τούς ἀναδεικνύουν σέ ὁμόγνωμη καί ὁμότροπη κοινότητα θά καταφέρουν νά τούς ἀπομονώσουν καί νά τούς ρυθμολογήσουν στίς ιδέες τους. Νά τούς καταστήσουν ἄφωνα ἐξαρτήματα τοῦ μηχανισμοῦ τῆς παγκόσμιας ὑποταγῆς.

Τά μαχητικά ὡς ἐμπρηστικά κείμενα ἐναντίον τῆς θρησκείας καί τοῦ ἔθνους, πού ἔχουν γραφεῖ καί ἔχουν περάσει στά Μέσα μαζικῆς Ἐνημέρωσης, στά κέντρα τῶν ἀντιπαρατάξεων καί στά γήπεδα τῶν ἀγώνων κατά τά τριάντα τελευταῖα χρόνια, δέν εἶναι λίγα. Ἀποτελοῦν ὄγκο πολεμικοῦ ὑλικοῦ, προωρισμένο νά καταλύσει τά ἀνθεκτικά κάστρα τῶν συνειδήσεων καί νά ἰσοπεδώσει τόν ἱστορικό χῶρο, ἔτσι πού νά μπορέσει νά ὑψωθεῖ ἡ Βαβέλ τῆς παγκόσμιας κυριαρχίας καί τῆς παγκόσμιας οἰκονομικῆς ἀπολυταρχίας. Καί οἱ ἄνθρωποι τῆς πίστεως, οἱ καρδιές, πού χτυποῦν καί μεταδίνουν τό αἶμα τῆς ἀγάπης, ἀντέδρασαν, ὄχι μέ τή φωτιά τῶν πολεμικῶν μηχανῶν, ἀλλά μέ τήν πειστικότητα τοῦ λόγου τους καί μέ τό δάκρυ

τῆς ἀγωνίας τους. Μίλησαν, φώναξαν, συνασπίστηκαν, κατάθεσαν τήν πολυσυλλεκτική κληρονομιά τους, πού τούς τήν ἄφησαν οἱ σοφοί καί οἱ ἅγιοι Πατέρες τους καί προσπάθησαν, βάζοντας μπροστά τά στήθη τους, νά ανακόψουν τήν πορεία πρὸς τή γκετοποίηση.

Ἔτσι, ὁ κόσμος ὁ ἀναθρεμμένος μέ τούς ὁραματισμούς τοῦ πνεύματος καί ἰδιαίτερα τό Ὁρθόδοξο πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας Ἰησοῦ Χριστοῦ καί ὁ κόσμος ὁ βολεμένος στήν ἀπλοχωριά τῆς εὐμάρειας, συναντήθηκαν στήν ἀγωνία καί στήν ἀντίδραση. Οἱ ἐκπρόσωποί του, ἔστω καί λίγοι σέ ἀριθμό, δέν καλωσόρισαν τίς νέες δομές ἀνεμίζοντας τή σημαία τῆς ἀποδοχῆς. Βγῆκαν στούς ἐξῶστες τῶν Μέσων Ἐνημέρωσης ἢ στούς δρόμους καί φώναξαν πώς θέλουν νά συνεχίσουν τή ζωή τους καί τήν ἐγγραφή τοῦ μόχθου τους στό βιβλίο τῆς ἱστορίας σέ αὐτοτελή κεφάλαια. Πώς δέν ἀνέχονται τήν πολτοποίηση. Καί πώς τό νέο σχῆμα, ἔτσι ὅπως σχεδιάζεται καί ἐπιβάλλεται, δέν ἀποτελεῖ φυσιολογική ἱστορική ἐξέλιξη ἀλλά βίαιη καθυπόταξη καί καταδυνάστευση.

Κανένας δέν μπορεῖ νά προδικάσει τί θά φέρεי ἡ αὐριανή μέρα. Ἄν, τελικά, ἡ ἐπιχείρηση καθυπόταξης καί ἐνοποίησης τῆς ἀνθρωπότητας θά προχωρήσει ἀποτελεσματικά. Ἄν θά καταφέρει νά δαμάσει καί νά καταπνίξει τίς ποικίλες καί σκόρπιες ἱμπεριαλιστικές φιλοδοξίες τῶν σημερινῶν ἰσχυρῶν καί ὑποἰσχυρῶν δυνάμε-

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

θ'

Ἡ διαπλοκή μέ τούς πολιτικούς Τό κλείσιμο τῆς θύρας τῆς δικαιοσύνης

Μέ τήν ἔλευση τῆς Δημοκρατίας, τόν Ἰούλιο τοῦ 1974, ὑπουργός Παιδείας καί Θρησκευμάτων ὀρίσθηκε ὁ Νικ. Λοῦρος. Ἐξ ἀρχῆς οἱ 12 ἀδίκως ἐκθρονισθέντες ζήτησαν τό συνταγματικό τους δικαίωμα προσφυγῆς στό Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας (Σ.τ.Ε.), δυνατότητα πού τούς εἶχαν στερήσει οἱ Συντακτικές Πράξεις 3 καί 7 τοῦ Ἰωαννίδη.

ὡν τοῦ πλανήτη ἢ τῶν δυνάμεων πού βρίσκονται σέ ἀνάπτυξη καί σέ ἐπικίνδυνη ἔκρηξη. Ἄν τά στημένα μέγала συγκροτήματα κατασκευῆς πολεμικῶν μηχανῶν θά σταματήσουν τήν παραγωγή τους ἢ θά ἐπεκτείνουν τίς ἐγκαταστάσεις τους καί θά αὐξήσουν τήν παραγωγή τους. Ἄν οἱ Κροῖσοι τῶν παλιῶν καί τῶν νέων πολυεθνικῶν κολοσσῶν θά ἀποφασίσουν νά μοιράσουν δίκαια τόν πλοῦτο ἢ θά ἐπιμείνουν νά διατηροῦν τίς μεγάλες μάζες στό starvation limit, στό ὅριο λιμοκτονίας καί σέ πολλές περιπτώσεις ἀκόμα πιά κάτω ἀπό αὐτό.

Τό μεγάλο λάθος τῶν «ἐκσυγχρονιστῶν» οἰκοδόμων τῆς παγκοσμιοποίησης εἶναι ὅτι θεμελίωσαν τό Βαβελικό πύργο τους πάνω στό ὑλικό πού προκύπτει ἀπό τήν κατεδάφιση καί τήν πολτοποίηση τῆς ἱστορίας καί τήν

Ἡ πλευρά τοῦ Σεραφεῖμ παρέμεινε νά ὑποστηρίζει πῶς ἡ ἐκλογή τοῦ Ἀττικῆς Νικοδήμου (καί τῶν ὑπόλοιπων ἐκθρονισθέντων) ἦταν ἀντικανονική, γιατί ἐξελέγησαν ἀπό ἀντικανονική Σύνοδο (σημειωτέον ὅτι ὁ Σεραφεῖμ συμμετεῖχε σέ πολλές ἀπό αὐτές τίς ἐκλογές) καί γιατί δῆθεν κάποιοι πῆραν τίς θέσεις ἄλλων μητροπολιτῶν (π.χ. Ἰα-κατάπνιξη τῆς θρησκείας. Ὅτι ἐγκαινίασαν ἐντελῶς ἀρνητικά τήν ὑλοποίηση τοῦ ὁράματός τους μέ τήν ἐλπίδα ὅτι θά ἀπαλείψουν τίς αἰτίες διαφοροποίησης τῶν μαζῶν, τίς ἀφορμές τῶν μεγάλων ἀντιθέσεων καί τῶν καταλυτικῶν συγκρούσεων. Καί κράτησαν ὡς δομικό ὑλικό τά πιά ἐπικίνδυνα στοιχεῖα, τήν ἔπαρση τῶν ὅπλων καί τήν ἰσχὺ τῆς οἰκονομικῆς ὑπεροχῆς. Ὅμως, αὐτά τά δύο στοιχεῖα δέν στερεώνουν τήν ἐνότητα, δέν οἰκοδομοῦν τήν κοινωνία, δέν φέρνουν τούς ἀνθρώπους, ἐθελοντές σέ κοινά προγράμματα καί σέ κοινούς στόχους. Τό μόνο, πού κάνουν, εἶναι νά σφίγγουν τίς καρδιές καί τίς γροθιές καί νά πυροδοτοῦν τή διαμάχη καί τούς πολέμους.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

κωβου Βαβανάτσου στην Άττική και Παντελεήμονος Παπαγεωργίου στη Θεσσαλονίκη). Προσπαθούσε όμως πάση θυσία να αποτρέψει την δικαστική επίλυση του θέματος.

Από τή μεριά του ο ύπουργός Παιδείας Λούρος έδειξε να εύνοει την επιστροφή των μητροπολιτών Ίάκωβου Βαβανάτσου και Παντελεήμονος Παπαγεωργίου, των γνωστών τάσεων.

Τό τραγελαφικό μέ τόν Αρχιεπίσκοπο Σεραφείμ ήταν ότι από τή μιά στήριζε τούς αντικαταστάτες στην Άττική και Θεσσαλονίκη πού αυτός τοποθέτησε (Δωρόθεο Γιανναρόπουλο και Παντελεήμονα Χρυσάφη), από τήν άλλη στό δευτεροβάθμιο συνοδικό δικαστήριο πού δίκασε τούς Ίάκωβο Βαβανάτσο και Παντελεήμονα Παπαγεωργίου τούς αποκατέστησε, αλλά μόνον ήθικά (!!!) άρνούμενος να τούς έπαναφέρει, έστω και σέ κομμάτι τής μητροπόλεώς τους.

Έτσι κύλισαν τά πράγματα μέχρι τόν Νοέμβριο του 1974 όποτε ύπουργός Παιδείας ανέλαβε ό Παν. Ζέππος και ύφυπουργός ό Χρυσόστ. Καραπιπέρης.

Τόσο ό ύπουργός όσο και ό ύφυπουργός έδειξαν έξ αρχής τίς προθέσεις τους. Γράφει ό Άττικής και Μεγαρίδος στό ήμερολόγιό του: «06- 12- 1974. Άνακοινώθηκε σήμερα επίσημως έκ μέρους του Ύφυπουργού Καραπιπέρη ή έκδοσι Νομοθετικού Διατάγματος καταργούντος τά άπαράδεκτα των Συντακτικών Πρά-

ξεων. Αυτό αποτελεί μία άρχή έξελίξεων στό έκκλησιαστικό». Παρ' όλα αυτά, ή έκδοση του διατάγματος τελικά μετά από παρεμβάσεις ματαιώθηκε. Αύτή ήταν ή 1η προσπάθεια τής πολιτείας γιά τή νομοθετική λύση του έκκλησιαστικού ζητήματος.

Στίς 20-12-1974 155 βουλευτές καταθέτουν ψήφισμα στη Βουλή ζητούντες άρση των άπαράδεκτων των Συντακτικών Πράξεων. Παράλληλα, υποβάλλεται και τό σχετικό σχέδιο νόμου. Αύτή ήταν 2η σοβαρή κίνηση τής Πολιτείας γιά λύση του έκκλησιαστικού. Μεσολαβούν όμως οι διακοπές των Χριστουγέννων, τό θέμα αναβάλλεται, γιά να συζητηθεί μετά τίς γιορτές, και παρά τίς όχλήσεις κάποιων βουλευτών (Σταύρου Άθανασιάδη και άλλων) στό τέλος κι αύτή ή προσπάθεια ναυαγεί.

Ό αρχιεπίσκοπος Σεραφείμ, οι περί αυτόν και οι αντικαταστάτες μητροπολίτες των 12 δέν έμειναν άδρανείς και παθητικοί. Βλέποντας τήν πίεση από πλευράς Πολιτείας γιά να ανοίξει ό δρόμος γιά τή διοικητική Δικαιοσύνη, έσπευσαν να πάρουν τά μέτρα τους. Ό Σεραφείμ γιά να έκτονώσει τήν κατάσταση και να πάρει κάποια παράταση χρόνου, αναβάλλοντας τήν έκδοση νόμου πού θά έπιτρέπει στους 11 να προσφύγουν στό Σ.τ.Ε., αλλάζει προσωπείο. Από τόν σκληρό Αρχιεπίσκοπο πού έρχεται να «άποκαταστήσει τήν κανονική τάξη» (!) μεταμορφώνεται τώρα σέ φι-

λάνθρωπο επίσκοπο πού αποβλέπει στην επάνοδο των εκπτώτων μητροπολιτών αδελφών του. (Καί στο μέλλον πλείστες φορές ξαναφόρεσε αυτό τό προσωπεΐο). Καί ξαφνικά στίς 11-02-1975 ὁ Σεραφεΐμ καί ὅλοι οἱ συνοδικοί (μπρός στόν φόβο τοῦ νόμου πού θά επέτρεπε τήν λύση τοῦ θέματος στό Σ.τ.Ε.) δείχνουν αὐτό τό συναινετικό προσωπεΐο πού πολύ γρήγορα αποκαλύπτεται πλαστό. Διαβάζουμε στό ἡμερολόγιο:

«11-02-1975. Διαβάστηκε σήμερα ἡ εἰσήγησι τοῦ Κοζάνης. Ὁμόφωνα πῆραν ἀπόφασι νά επανέλθουν οἱ Μητροπολίται (οἱ 11). Ὁ Σεραφεΐμ εἶπε ὅτι σκεφτόταν αὐτός νά κάνῃ εἰσήγησι, ἀλλά τόν πρόλαβε ὁ Κοζάνης. Ὁ Πειραιῶς μίλησε γιά Πεντηκοστή. Ἐνῶ ὅμως οἱ πρῶτες εἰδήσεις ἦταν αὐτές, ἀπό τό ἀπόγευμα καί πέρα ἡ ἀτμόσφαιρα ἄρχισε νά θολῶνῃ. Ἡ ἀπόφασι εἶναι γενική. Μιλάει γιά επάνοδο, ἀλλά ὄχι σαφῶς γιά τίς Μητροπόλεις ἀπό τίς ὁποῖες ἐξεδιώχθησαν. Ὁ Ἄνθιμος εἶπε στήν Ἀλεξανδρούπολι ὅτι ὁ Σεραφεΐμ τόν διαβεβαίωσε ὅτι δέν πρόκειται νά μετακινηθοῦν. Τό ἀνακοινωθέν μιλάει γιά Μητροπολίτες ἀπωλέσαντες τοὺς θρόνους των κατά τήν ἐπταετία. Αὐριο θά συνεχίσουν τή συζήτησι.

12-02-1975. Στή Σύνοδο διαπληκτίσθηκαν καί δέν ἔκαναν τίποτα. Ὁ Σεραφεΐμ ἐπέμενε νά πᾶμε ἐμεῖς σέ νέες Μητροπόλεις. Ὁ Μυτιλήνης καί ὁ Ἐλευθερουπόλεως ἀντέδρασαν. Ὁ

Κοζάνης ἐπρότεινε νά ἐρωτηθοῦμε ἐμεῖς ἂν δεχόμαστε νά πᾶμε σέ νέες Μητροπόλεις... 13-02-1975. Στή Σύνοδο ἀποφάσισαν τήν ἴδρυσιν νέων Μητροπόλεων. Ἀνακοίνωσαν δέ ὅτι τίς ἰδρύουν γιά νά τοποθετήσουν τοὺς ἐκπτώτους μητροπολίτας...».

Ἡ κίνηση ἀπό πλευρᾶς Σεραφεΐμ ἔγινε. Ἡ ἐντύπωση στήν Πολιτεία δόθηκε ὅτι κινήθηκε ἡ ἐκκλησιαστική διοίκηση πρὸς λύση τοῦ θέματος. Καί κατόπιν ὅλα ἐγκαταλείφθηκαν. Καί ὅταν 3 μητροπολίτες, φίλοι τῶν 11, μετά 4 μῆνες ἔθεσαν ξανά τό θέμα στόν Ἀρχιεπίσκοπο, δεῖτε, ἀπό τό ἡμερολόγιο, τί συνέβη:

«17-06-1975. Γύρισα στήν Ἀθήνα. Ἀργά τό βράδυ μοῦ ἐτηλεφώνησε ὁ π. Δ. Ἡλιάδης καί μοῦ ἀνεκοίνωσε ὅτι ἐπιτροπή Μητροπολιτῶν ἀποτελούμενη ἀπό τόν Φλωρίνης, τόν Κερκύρας καί τόν Σιδηροκάστρου ἐπισκέφθηκαν αἰφνιδιαστικά τήν Σύνοδο καί ζήτησαν νά ἀκουστοῦν. Ὁ Σεραφεΐμ στήν ἀρχή ταράχθηκε. Ὑστερα εἶπε ὅτι θά θέσῃ τήν αἴτησί τους ὑπ' ὄψιν τῆς Συνόδου. Τελικά τοὺς δέχθηκαν. Συνεζήτησαν ἀρκετά. Καί κατέληξαν μέ τό νά τοὺς ἐξουσιοδοτήσουν νά ἐρωτήσουν ἐμᾶς ἂν δεχόμαστε τήν κατάτμησι τῶν Μητροπόλεων. Προσωπικῶς νομίζω ὅτι δέν ἦταν καλή κίνησι αὐτή. (Ἀπό τήν ἔκβαση τῶν γεγονότων ἀποδεικνύεται δικαιολογημένη ἡ ἐπιφύλαξι). Οἱ σεραφειμικοί ἐπιδιώκουν ἀναβολή. Σκέπτομαι νά μὴν πάω στήν αὐριανή συνάντησι. 18-06-1975. Ἡ συνάντησι ἔγινε ἀπόψε. Ἦταν ὅλοι. Ἐ-

πῆγα καί ἐγώ. Παρίσταντο καί ὁ Μουρατίδης καί ὁ Σάκκος. Καταλήξαμε ὅτι πρέπει νά δοθῇ κείμενο μέ τίς ἀπόψεις ὅτι πρέπει νά ἀρθῇ ἡ καταδικαστική ποινή καί ὅτι ἐν συνεχείᾳ δέν ἀποκρούουμε τήν δυνατότητα κατατμήσεως τῶν Μητροπόλεων. Τό πράγμα ὅμως εἶναι ἐντελῶς ρευστό καί οἱ ἴδιοι οἱ τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουν τήν αἴσθησι ὅτι δέν πρόκειται νά προωθηθῇ τό θέμα».

Φαίνεται ἐδῶ καθαρά ὅτι, ἀκόμα καί στήν περίπτωση ἀποδοχῆς ἀπό τοὺς 11 μητροπολίτες τῆς κατάτμησης τῶν μητροπόλεων τους, προϋπόθεση ἦταν νά ἀρθεῖ ἡ καταδικαστική ἀπόφαση κατὰ τῶν 11. 16 χρόνια ἀργότερα, τό 1991, 3 ἐκ τῶν ἑνδεκα ἀδιαφόρησαν γιά τήν ἄρση αὐτή (ἄρα ἀποδέχθηκαν γιά τοὺς ἑαυτοὺς τους τίς ἐκπτωτικές πράξεις) καί ἀποδέχθηκαν ἐπανεκλογῇ τῶν ἀπό τήν τάξη τῶν σχολαζόντων μητροπολιτῶν.

Τό παράξενο ὅμως εἶναι ὅτι ἐνῶ ἡ ὅλη συζήτηση στή Σύνοδο, ὅπως μεταφέρθηκε ἀπό τήν ἐπιτροπή τῶν 3 μητροπολιτῶν στοὺς 11, ἦταν γιά τήν κατάτμηση τῶν 11 μητροπόλεων, προκειμένου νά τακτοποιηθοῦν οἱ 11, ἕνα μήνα ἀργότερα ὁ Ἀρχιεπίσκοπος στέλνει ἔγγραφο μέ πλαστογραφημένα τά πρακτικά τῆς Συνόδου τῆς 17ης Ἰουνίου πρὸς τοὺς 11.

«19-07-1975. Ὁ Σεραφεῖμ ἔστειλε ἔγγραφο καί ζητάει δηλωσί μας ὅτι ἀποδεχόμεθα τοὺς ὅρους τοὺς ὑποτιθεμένους τῆς Συνόδου γιά τή λύσι

τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ. Πλαστογραφεῖ καί πάλι τή συζήτησι πού ἔκαναν τήν 17η Ἰουνίου. Τό ἐπέστρεψα διότι ἐστάλη μέ τό παρατσούκλι».

Τό πλαστογραφημένο συνοδικό ἔγγραφο γράφει γιά δημιουργία μητροπόλεων (ὄχι ὅλων στά ὅρια τῶν μητροπόλεων τῶν 11) καί γιά δυνατότητα τῆς Συνόδου νά ἐκλέξει ὁποιοὺς ἀπό τοὺς 11 «τιτουλαρίους μητροπολίτας» (!) θέλει καί ὅπου ἐκείνη θέλει. Οἱ 11 δέν ἀπάντησαν στίς προκλητικές ἀπαιτήσεις τοῦ Σεραφεῖμ (ἐκτός ἀπό τόν Κιλκισίου πού δυναμικά ἔλεγξε τήν νοοτροπία ἐπιβολῆς καί τήν ἀπόπειρα καταστρατηγήσεως τῶν Ἱερῶν Κανόνων). 16 χρόνια ἀργότερα ὅμως, τό 1991, 3 ἀπό τοὺς δώδεκα δέχθηκαν νά ἐκλεγοῦν ἀπό τήν τάξη τῶν τιτουλαρίων μητροπολιτῶν σέ 2 τέτοιες προσωποπαγεῖς μητροπόλεις (ὁ 3ος μετατέθηκε σέ κενή μητρόπολη) πού μάλιστα θά καταργηθοῦν μετά τόν θάνατό τους (ἡ μία ἤδη καταργήθηκε) καί πού δέν ἦταν ὅλες ὑποχρεωτικά στά ὅρια τῶν μητροπόλεων τους.

Μέ ὅλες αὐτές τίς κινήσεις ὁ Σεραφεῖμ μπόρεσε νά καθυστερήσει τουλάχιστον 11 μῆνες τήν Πολιτεία γιά νά μὴν περάσει ὁ νόμος πού θά ἐπέτρεπε τήν προσφυγὴ τῶν 11 στό Σ.τ.Ε. Ὅμως στίς 5-11-1975 ὁ Ὑπουργὸς Παιδείας Ζέππος κατέθεσε στή Βουλὴ τό Νομοσχέδιο γιά τήν ἄρση τοῦ ἀπαράδεκτου τῶν 3 καί 7 Συντακτικῶν Πράξεων τῆς δικτατορίας. Αὐτὴ ἀποτελεῖ τήν 3η καί πλε-

Οι άνησυχίες μας σέ διάλογο καί αντίλογο

‘Ο ύπνος καί ή προδοσία...

Σάββατο πρωί. ‘Η ώρα της τακτικής συνάντησης μέ τά παιδιά της ένορίας μας. Τραγουδήσαμε, παρουσιάσαμε σύντομα τό θέμα μας -ό κάθε υπεύθυνος στην ομάδα του- καί, όπως συνήθως, αρχίσαμε νά συζητάμε στη νεανική συντροφιά σχετικά μέ τό σημερινό μήνυμα ή μέ ό,τι άλλο άπασχολεί τά παιδιά.

Σήμερα, ό αϊφνιδιασμός ήταν άπρόσμενος: Δυό πρόσφατα γεγονότα, δυό άμείλικτα «Γιατί, κύριε;».

Τό πρώτο γεγονός: «Χαμός έγινε πρίν λίγες έβδομάδες στό You Tube από ένα βιντεάκι πού έδειχνε ότι ένας από τούς ύποψηφίους δημάρχους μέ γνωστές ιδιαίτερες συμπεριφορές, ξεκίνησε τήν προεκλογική του έκστρατεία παίρνοντας τήν εύλογία του μητροπολίτη μας κ. Κυρίλλου, έπίσημα, μέ χαμόγελα καί εγκάρδιες χειραφίες μπροστά στίς κάμερες, στό χώρο της Μητρόπολης Κηφισιάς καί Άμαρουσίου. Τό πρόβλημα, βέβαια, είναι ότι ό ύποψήφιος αυτός δέν διστάζει, χρόνια τώρα, νά προκαλεί δημοσίως μικρούς καί μεγάλους

μέ τό προφίλ του ανθρώπου πού έλέγχεται από τήν πνευματική κοινωνία. Γιατί, κύριε, δέχτηκε δημοσίως ό μητροπολίτης μας στά γραφεία της μητρόπολης καί πρόβαλε δημοσία έναν άνθρωπο πού έχει αρχές τίς όποιες άποδοκιμάζει ή ‘Εκκλησία; Έσείς δέν μās έχετε τονίσει ότι δέν μπορεί νά έναγκαλίζεται ή ‘Εκκλησία μας ανθρώπους πού δημοσίως προκαλούν μέ τόν τρόπο ζωής τους, έκτός καί αν δημοσίως καί έμπρακτα μετανοήσουν καί αλλάξουν τρόπο ζωής;».

Καί σάν νά μήν έφτανε τό πρώτο, δίνοντας τέρμα στίς στιγμές της άμηχανίας μου, ήρθε άμείλικτα καί τό δεύτερο «γιατί»: «Κύριε, έσείς δέν μās έχετε συμβουλευσει νά γυμναζόμαστε, νά συμμετέχουμε σέ άθλητικές δραστηριότητες, αλλά νά προσπαθούμε νά μήν φανατιζόμαστε μέ τίς μεγάλες ομάδες, γιά νά μήν μαλώνουμε μεταξύ μας; Έπίσης, έσείς δέν μās έχετε τονίσει ότι ή ‘Εκκλησία δέν πρέπει νά άνακατεύεται μέ τήν πολιτική καί τίς αντιπαθέσεις της, γιατί αυτή σάν μάνα άγκα-

ον σοβαρή προσπάθεια της Πολιτείας νά άνοίξει γιά τούς 11 τό δρόμο πρός τήν διοικητική Δικαιοσύνη. ‘Η Σύνοδος άντέδρασε γιά τό Νομοσχέδιο. Θέλησε νά γνωματεύσει πρώτα αυτή. ‘Ο ‘Υπουργός παρέπεμψε τό θέμα στό Νομικό Συμβούλιο του Κράτους πού άπεφάνθη ότι δέν άπαιτείται ή γνώμάτευση ή ή σύμφωνη γνώμη της Συνόδου, παρ’ όλα αυτά στέλνεται τό Νομοσχέδιο στη Σύνοδο, γιά νά έκφράσει τήν άποψη της καί εκείνη άπαιτεί νά

έχει τόν τελικό λόγο. Πρίν τελειώσουν καλά-καλά όλες αυτές οι διαπραγματίες, στίς 4-1-1976 γίνεται άνασχηματισμός της κυβέρνησης καί ‘Υπουργός Παιδείας άναλαμβάνει ό Γεωρ. Ράλλης.

Άπό τή στιγμή αυτή καί μετά ή Πολιτεία αλλάζει στάση. ‘Ο Ράλλης παρουσιάζεται άπρόθυμος στό νά περάσει τό Νομοσχέδιο γιά τούς 11. Τό όλο θέμα πάει γιά νά κλείσει μιά καί καλή.

Άρχιμ. Είρηναϊος Μπουσδέκης

λιάζει όλους τούς ανθρώπους, ανεξαρτήτως πολιτικών πεποιθήσεων; Ἐπίσης, ὅτι δέν πρέπει νά στιγματίζεται ὡς φορέας κάποιας πολιτικῆς ιδεολογίας καί ὅτι δέν στηρίζεται σέ ἐφήμερα πολιτικά σχήματα, τά ὁποῖα συνήθως δέν ὑπηρετοῦν τόν ἄνθρωπο καί τίς ἀνάγκες του ἀλλά κυρίως τά ἰδιοτελῆ συμφέροντά τους; Γιατί, τότε, μητροπολίτης ἐκδήλωσε δημοσίως τήν συμπαράστασή του στόν προεκλογικό ἀγῶνα ὑποψηφίου ὁ ὁποῖος ὑποστηρίζεται ἐπίσημα ἀπό μεγάλο ἀθλητικό σύλλογο; Καί σάν νά μήν ἔφταναν αὐτά, ἡ παράξενη αὐτή ὑποστήριξη δόθηκε μετὰ ἀπό φιέστα πού διοργάνωσε ὁ ἀθλητικός αὐτός σύλλογος. Ἡ φιέστα αὐτή μέ τούς ξέφρενους πανηγυρισμούς καί τά συνήθη ὕβριστικά συνθήματα διοργανώθηκε στήν ἀρχή τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδας (τό βράδυ τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων). Δηλαδή, κύριε, ὁ μητροπολίτης μετὰ ἀπό τήν ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου πῆγε στή «γιορτή» τοῦ ποδοσφαίρου τέτοιες ἁγίες ἡμέρες; Γιατί, κύριε;»

Ἀμχανίας συνέχεια.

Κάτι, ὅμως, ἔπρεπε νά πῶ στά παιδιά.

«Παιδιά μου, μήν ξεχνᾶτε ὅτι καί οἱ ἐπίσκοποι εἶναι ἄνθρωποι. Μπορεῖ νά κάνουν καί αὐτοί κάποια λάθη, χωρίς νά καταλαβαίνουν τή σοβαρότητά τους, ὅταν αὐτά γίνονται δημοσίως. Ἐμεῖς νά εὐχόμαστε καί νά προσευχόμαστε νά καταλάβουν τίς ἀστοχίες τους καί νά ἔχουν τό θάρρος νά τίς ἐπανορθώσουν δημοσίως, γιά νά μήν σκανδαλίζεται ὁ πιστός λαός τοῦ Θεοῦ, κυρίως ἐσεῖς τά ἁγνά παιδιά καί γιά νά μήν δίνουμε τροφή σέ ὅσους θέλουν νά κατηγοροῦν τήν Ἐκκλησία μας».

Τά παιδιά ἔφυγαν. Ἐλπίζω νά μήν τραυματίστηκαν ἀνεπανόρθωτα ἀπό τίς συμπεριφορές τῶν ἐπίσημων ἐκπροσώπων τοῦ Κυρίου μας. Θά προσεύχομαι ἐντονώτερα γι' αὐτά.

Ἀναρωτήθηκα ὅμως: ἡ ἐπίσημη Ἐκκλησία κάλεσε τούς δυό ἱεράρχες νά ἐπανορθώσουν δημοσίως τίς ἐπιλογές τους, γιά νά ἀμβλύνουν τόν σκανδαλισμό τοῦ λαοῦ; Δέν ἀντιλήφθηκα, δυστυχῶς, κάτι σχετικό.

Θυμήθηκα, μέ ἀφορμή τό τραγικό αὐτό γεγονός, τόν πόνο τοῦ Κυρίου μας πάνω στό Σταυρό, ὅπως τόν κατέγραψε ὁ αἰμνηστος μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος Νικόδημος. Ὅτι, δηλαδή, τίς ὥρες τῆς Προδοσίας οἱ μαθητές βρίσκονταν σέ ὕπνο ἀπιστίας καί φόβου καί μόνο ἓνας, ὁ προδότης, ἦταν ἄγρυπνος γιά νά ἐπιτελέσει τό ἔργο του: «...Σέ μιά ἀπό τίς πιό δύσκολες καμπές τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας ὁ χριστιανικός κόσμος, οἱ χριστιανικές ψυχές εἶναι ναρκωμένες, χωρίς παλμό, χωρίς κίνηση, χωρίς δράση... Κι ἐμεῖς, μέ τήν ἀσυνέπεια μας, μέ τήν ἐπιδίωξι τῶν μικροσυμφερόντων μας, μέ τήν τοποθέτησι πάνω ἀπ' ὅλα τοῦ ἐγωκεντρισμοῦ μας, Τοῦ δίνουμε ἓνα φίλημα, πού Τόν ἀφίνει ἐκθετο στά χλεύασματα καί τίς κατηγορίες τῆς στρατευμένης ἀθεΐας. Τό χαμηλό συμφέρον μέσα στήν Ἐκκλησία, οἱ δεῦτεροι σκοποί, οἱ μικρότητες τῶν ποιμένων ἢ τοῦ λαοῦ, ἡ ἀντίφαση ἀνάμεσα στήν προβαλλόμενη καί στήν μυστική ζωή, ὅλα αὐτά συνθέτουν μιά προδοσία, ἡ ὁποία καλύπτεται κάτω ἀπό ἓνα πλαστό φίλημα, κάτω ἀπό τά λόγια τοῦ θαυμασμοῦ πρὸς τό πρόσωπο καί τή διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.» («Ἀγωνία στή Γεθσημανή», σέλ. 23-24)

Κύριε, βοήθησέ μας νά ἀναστηθοῦμε.

Ὁ κατηχητής

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Μηνιαῖο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτήτης-Ἐκδότης

ὁ Ἀρχιμανδρίτης

Εἰρηναῖος Μπουσδέκης

Διεύθυνση

190 11 Αὐλών-Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X

Ἡ στάση

τοῦ Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος Νικοδήμου

στό

ἐκκλησιαστικό πρόβλημα

3. Ἡ ἐννεαμελής ἐπιτροπή

Στό προηγούμενο ἄρθρο διαπραγματευθήκαμε τίς πρώτες προσπάθειες γιά συναινετική λύση τοῦ θέματος καί τό ναυάγιο τῆς πρώτης τριμελοῦς ἐπιτροπῆς. Διαπιστώσαμε τήν ἀπροθυμία τόσο ἀπό τήν πλευρά τοῦ Σεραφεῖμ ὅσο καί ἀπό τήν πλευρά τοῦ Δωρόθεου νά δοθεῖ μιὰ λύση.

Κάτω ἀπό τήν πίεση τῶν ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Σ.τ.Ε.) ὁ Σεραφεῖμ ἀναγκάστηκε νά καλέσει Ἱεραρχία στίς 5-3-1991, γιά νά δοθεῖ λύση γενικά ἀποδεκτή (καί ἀπό τήν πλευρά τῶν ἀδίκως ἐκθρονισθέντων ἀλλά καί τῶν ἀντικαταστατῶν τους). Ἡ Ἱεραρχία ὅρισε λοιπόν γι' αὐτόν τόν λόγο ἐννεαμελῆ ἐπιτροπή. Δεῖτε τό παρακάτω ἀπόσπασμα ἀπό τήν εἰσήγηση τῆς ἐπιτροπῆς:

“ΙΣΙ 14

B 7-3-91

ΕΙΣ Η Γ Η Σ Ι Σ

ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΙΝ ΕΙΣ ΤΗΝ

ΕΝΕΡΓΟΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ

ΤΩΝ ΕΚΠΤΩΤΩΝ ΣΕΒ.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ

Μακαριώτατε,

Σεβασμιώτατοι,

Ἡ ὑπό τῆς Ι.Σ.Ι. ἐξονομασθεῖσα 9μελής Συννοδική Ἐπιτροπή, διά τήν

ἐπεξεργασίαν προτάσεως πρός ἐπανένταξιν εἰς τήν ἐνεργόν διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας ἐκπτώτων ποτέ γενομένων Σεβ. Μητροπολιτῶν, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ι.Σ.Ι. Μητροπολιτῶν Μεσσηνίας Χρυσοστόμου (Προέδρου), Δράμας Διονυσίου, Πατρῶν Νικοδήμου, Θηβῶν καί Λεβαδείας Ἱερωνύμου, Ἀλεξανδρουπόλεως Ἀνθίμου, Δημητριάδος Χριστοδούλου, Ἠλείας Γερμανοῦ, Ἰωαννίνων Θεοκλήτου καί Νικαίας Ἰακώβου, ἐπελήφθη..... Προσηλθον, κατά σειράν, οἱ ἐπόμενοι.

Α΄) Ἐκ τῶν νῦν διαπομαινόντων τὰς οἰκίας Ἐπαρχίας

α) ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀττικῆς κ. Δωρόθεος. Μετά τήν ἐνημέρωσιν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς Σεβ. Μητροπ. Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου περὶ ἀνάγκης τῆς ἐκχωρήσεως τμήματος τῆς Μητροπόλεως του πρός ἴδρυσιν καί δευτέρας Μητροπόλεως εἰς τήν γεωγραφικὴν περιοχὴν Ἀττικῆς, ἀπάντησεν ὅτι συναινεῖ μόνον διὰ τήν ἐκχώρησιν πρὸς τοῦτο τοῦ Δήμου Ν. Λιοσίων, καί δὴ ὑπὸ τήν προϋπόθεσιν ὅτι δέν θά τοποθετηθῇ εἰς αὐτήν ὁ προκατόχος Μητροπολίτης Νικόδημος Γκατζιρούλης. Κατέθεσε μάλιστα εἰς τήν Ἐπιτροπὴν ἀντίτυπον βιβλίου τοῦ ἐν λόγῳ προκατόχου του καθαπτόμενον

τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας, ἵνα στηρίξη τὴν ἄποψίν του περὶ ἀποκλεισμοῦ τούτου ἀπὸ ἐνδεχομένης ἐπανόδου εἰς τὴν οἰκείαν Μητρόπολιν. Ἀκαρποὶ δὲ ἀπέβησαν συστάσεις καὶ προτροπαὶ τοῦ Προέδρου καὶ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ὅπως γίνῃ διαλλακτικώτερος.....

ε) Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Κλεόπας εἰσώρμησεν αἰφνιδίως εἰς τὴν Συνοδικὴν αἴθουσαν, φωνάζων «κάτω τὰ χέρια ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν μου. Δέν παραχωρῶ οὔτε σπιθαμὴ γῆς»! Τοῦ ὑπεδείχθη νὰ ἐξέλθῃ τῆς αἵθουσης καὶ νὰ ἀναμένη νὰ τὸν καλέσωμεν εἰς διαβουλεύσεις. Καὶ ἐπειθάρχησεν.

Ἐν συνεχείᾳ ἐκλήθησαν καὶ προσῆλθον ἀλληλοδιαδόχως

Β) ἐκ τῶν τέως ἐκπτώτων Μητροπολιτῶν.....

ε) Ὁ Σεβ. ἀπὸ Ἀττικῆς κ. Νικόδημος ἀνέφερεν ὅτι ἀρχικῶς ὑπῆρξεν ἀγεφύρωτος διάστασις ἀπόψεων μετὰ τοῦ νῦν Σεβ. Ἀττικῆς κ. Δωροθέου ἐκχωροῦντος εἰς αὐτὸν μόνον τὸν δῆμον Ν. Λιοσίων Ἀττικῆς (120.000 κάτοικοι) τοῦ ἰδίου δὲ προτείνοντος εἰς τὸν κ. Δωρόθεον μόνον τὸ Ἀμαρούσιον. Ἐν τέλει δέ, μετὰ τὰς διαβουλεύσεις μέ τὴν ἐπιτροπὴν, ἐδήλωσεν ὅτι ἀποδέχεται τὴν «χρυσὴν τομὴν» τῆς ἐξ ἡμισείας διαιρέσεως τῆς ἐπιδίκου Μητροπολιτικῆς περιφερείας (ἀριθμοῦσης 16 Δήμους καὶ 20 Κοινότητες, μέ ἀντιστοιχοῦντα πληθυσμὸν 400-500 χιλιάδων κατοίκων). Τὴν πρότασιν τῆς

ἐπιτροπῆς ἀναφέρομεν κατωτέρω.....

Κατὰ τὴν τρίτην Συνεδρίαν (6.3.91 μ.μ.) ἡ ἐπιτροπὴ ἡμῶν κατέστρωσε τὰς προτάσεις αὐτῆς, ὡς ἀκολουθῶς, καὶ ὑποβάλλει ταύτας πρὸς ἐπιψήφισιν καὶ ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ι.Σ.Ι. σήμερον.

Καὶ ἰδοὺ πῶς τίθενται τὰ ζητήματα ἐν σχέσει πρὸς τὰς ὑπὸ ἴδρυσιν νέας (προσωρινὰς Μητροπόλεις) διὰ τὴν λύσιν τοῦ ἐπιμάχου θέματος.

Καὶ δὴ: ποῖα δύνανται νὰ εἶναι αἱ ἰδρυταὶ Μητροπόλεις.

Ἀπαιτοῦνται ἑπτὰ(7) τὸν ἀριθμὸν, διὰ τοὺς ἰσαριθμούς ὑπὸ ἑνταξιν Μητροπολίτας.

Ἦτοι :

1) Ἱ. Μητρόπολις Λιοσίων, Καματεροῦ καὶ Πετρουπόλεως, ἀποσπασμένη ἐκ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἀττικῆς. Παρακαλοῦμεν τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ἀττικῆς κ. Δωρόθεον νὰ ἄρῃ τὰς ἐπιφυλάξεις του, (περιλαμβάνονται εἰς τὴν ἐν λόγω περιοχὴ περὶ τὰς 200.000 λαοῦ, ἐπὶ συνόλου 400-500 χιλιάδων). Λύσις Σολομώντεια.

2) Ἱ. Μητρόπολις Δομοκοῦ καὶ Φαρσάλων δι' ἀποσπάσεως ἀντιστοιχῶν τμημάτων ἐκ τῶν Μητροπόλεων Φθιώτιδος (ὁ Μητροπολίτης συναινεῖ) καὶ Θεσσαλιοφερσάλων. Παρακαλοῦμεν τὸν ἀγαπητὸν ἀδελφὸν Μητροπολίτην κ. Κλεόπαν νὰ μὴ ὑστερήσῃ εἰς ἀγάπην. Αἱ δὙὸ περιοχαὶ Δομοκοῦ καὶ Φαρσάλων δέν ὑπερβαίνουν τὰς 35.000 κατοίκων. Ὁ Μητροπολίτης Κωνσταντῖνος δέν πολυπραγμονεῖ περὶ πληθυσμοῦ καὶ εἰσοδημάτων. Θέλο-

Ἡ «Ἐλεύθερη Πληροφόρηση» στὸ διαδίκτυο.

Διεύθυνση: www.el-pliροφορισι.gr

Καὶ οἱ Ἐκδόσεις «Σπορά» στὸ διαδίκτυο

(γιά μιὰ γνωριμία μέ τό συγγραφικὸ ἔργο τοῦ

Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Νικοδήμου)

Διεύθυνση: www.spora.gr

μεν νά εἴμεθα βέβαιοι ὅτι μέ ἀπλή καρδιά θά ἴδῃ τό ζήτημα ὁ ἐν Χῶ ἀδελφός Κλεόπας. «Ἰλαρόν γάρ δότιν ἀγαπά ὁ Θεός».....

7) Ἱ. Μητρόπολις Λαρίσης καί Τυρνάβου. Τό πλέον ὀξύ καί τό μᾶλλον ἐπείγον πρόβλημα πρός λύσιν. Κατ' ἀρχήν ἀπαιτεῖται νά ὑποβληθῇ ἡ παραίτησις τοῦ Μητροπολίτου Δημητρίου. Προτείνεται, κατά πλειοψηφίαν, ὑπό τῆς ἐπιτροπῆς ἡ ἀποκατάστασις τοῦ Μητροπολίτου Θεολόγου εἰς τήν Μητρόπολιν ταύτην. Δέν εὔρομεν ἄλλην ἐναλλακτικήν λύσιν. Δέν ἔπεισεν ὁμως τήν μειοψηφίαν ὁ Σεβ. Θεολόγος μέ τήν ἄκαμπτον στάσιν του (νά μή δεχθῇ τήν διχοτόμησιν τῆς Μητροπόλεως). Καί ὑπάρχει προβληματισμός πολλῶν παραγόντων. Ὁ κ. Πρωθυ-

πουργός (Μητσοτάκης) ἐτηλεφώνησε εἰς τήν ἐπιτροπὴν ὅτι ἡ Κυβέρνησις δέν παρεμβαίνει εἰς τήν λύσιν τοῦ ζητήματος, ἀλλ' ἐπαφίεται εἰς τήν Ἱεραρχίαν".

Τό κείμενο τῆς ἐπιτροπῆς μιλάει ἀπό μόνο του. Οἱ δύο μητροπολίτες πού τίναξαν τήν συναινετική διαδικασία στόν ἄερα ἦταν ὁ Δωρόθεος Γιανναρόπουλος καί ὁ Κλεόπας Θωμόπουλος μέ τήν ἀδιαλλαξία τους καί τίς φωνασκίες τους.

Ἔτσι ναυάγησε ἴσως μιά ἀπό τίς μεγαλύτερες εὐκαιρίες νά λυθεῖ τό ἐκκλησιαστικό πρόβλημα. Ἀπό τά διαμειφθέντα κατόπιν στήν Ἱεραρχία φαίνεται ὅτι πίσω ἀπό αὐτό τό ναυάγιο κρυβόταν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σερραφείμ. Θά τά δοῦμε αὐτά στή συνέχεια.

Ἡμερολόγιο διωγμῶν καί ἐξορίας

Κυκλοφόρησε τό βιβλίον “Ἡμερολόγιο διωγμῶν καί ἐξορίας”. Πρόκειται γιά τό ἡμερολόγιο τοῦ μητροπολίτου Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος Νικοδήμου πού καλύπτει τήν περίοδο 1974-1979. Μέσα στίς σελίδες του μέ λόγο λιτό καί λακωνικό ξετυλίγεται ἕνας ὀρυμαγδός γεγονότων ἀπόλυτης αὐθαιρεσίας καί ἐκτροπῆς τῆς διοίκησης τῆς Ἐκκλησίας σέ πληθώρα ἀντικανονικῶν πράξεων.

Ὁ εὐλαβῆς πιστός θά αἰσθανθεῖ πραγματικά ἀσφυξία παρακολουθώντας τίς πράξεις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σερραφείμ καί μιᾶς δράκας ἄλλων ἱεραρχῶν, τό παρασκήνιο τῶν κινήσεων τους στό χῶρο τῶν ἐπισκόπων ἀλλά καί τή δικτύωσή τους μέ τήν πολιτική ἡγεσία.

Ἐνα ἀπό τά θύματα τῶν ἐκκλησιαστικῶν φρικαλεοτήτων τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σερραφείμ καί τῆς περὶ αὐτόν ομάδας ἦταν καί ὁ Ἀττικῆς Νικοδήμος, πού ἀναδεικνύεται μέσα ἀπό τό ἡμερολόγιο μέγας ἀγωνιστής πού μέ γαλήνη καί ἡρεμία πορεύεται τόν τραχύ δρόμο τῶν διωγμῶν καί τῆς ἐξορίας.